

PRIJEDLOG ZAKONA

O BUDŽETIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se planiranje, izrada, donošenje i izvršavanje budžeta Federacije Bosne i Hercegovine, budžeta kantona, gradova i općina (u daljem tekstu: budžet) i finansijskih planova vanbudžetskih fondova, budžetska načela, zaduživanje, garancije i upravljanje dugom, program javnih investicija, pravila fiskalne odgovornosti, računovodstvo, izvještavanje, nadzor i revizija budžeta i drugih budžetskih korisnika.

Član 2.

Termini koji se koriste u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

1. **aproprijacija** predstavlja zakonsko ovlaštenje, sadržano u budžetu koje daje zakonodavno tijelo budžetskim korisnicima za preuzimanje obaveza za nabavku roba, usluga, radova ili objekata, koji će se koristiti u svrhe utvrđene u budžetu i to u iznosima koji ne mogu biti veći od iznosa odobrenog za te namjene u toku fiskalne godine;
2. **aktivnost** je dio programa za koji nije unaprijed utvrđeno vrijeme trajanja, a kojim su planirani rashodi i izdaci za ostvarivanje ciljeva utvrđenih programom;
3. **akti planiranja** su projekti, planovi, programi, strategije i sl.;
4. **budžet** je akt kojim se planiraju prihodi i primici, te rashodi i izdaci Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija), kantona, gradova i općina za razdoblje od jedne fiskalne godine;
5. **budžetski izdaci** su izdaci za finansijsku i nefinansijsku imovinu i otplatu kredita i zajmova;
6. **budžetski i vanbudžetski nadzor** je sistem kontrole materijalno-finansijskog poslovanja budžetskih korisnika, pravnih i fizičkih lica kojima se sredstva osiguravaju u budžetu;
7. **budžetska inspekcija** je kontrola primjene zakona u oblasti finansijskog poslovanja, namjenskog i zakonitog korištenja sredstava od strane korisnika budžetskih sredstava;
8. **budžetski kalendar** je postupak pripreme i donošenja budžeta i finansijskih planova izvanbudžetskih fondova;
9. **budžetski korisnici** su ministarstva i ostali organi uprave, te ostali koji su u budžet uvršteni kao budžetski korisnici;
10. **budžetsko odobravanje sredstava** je okvirni iznos sredstava za pokriće rashoda i izdataka koji se budžetskom korisniku utvrđuje mjesečno;
11. **budžetski prihodi** su porezni i neporezni prihodi, primljeni transferi i donacije, te ostali prihodi;
12. **budžetski primici** su priljevi novca od finansijske i nefinansijske imovine i zaduživanja;
13. **budžetski rashodi** su propisani zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona za poslove, funkcije i programe koji se planiraju u budžetu i finansijskim

planovima budžetskih korisnika. Budžetski rashodi obuhvataju troškove plaća i naknada zaposlenih, doprinose poslodavaca i druge doprinose, izdatke za materijal, sitan inventar i usluge, tekuće transfere i druge tekuće rashode, kapitalne transfere, te izdatke za kamate;

14. **budžetsko računovodstvo** je računovodstveni sistem kojim se uređuje planiranje, evidentiranje, analiziranje, nadzor i izvještavanje o poslovnim događajima budžetskih korisnika i vanbudžetskih fondova;
15. **donacija** je namjenski prihod koji budžet i budžetski korisnici ostvare od fizičkih i pravnih lica, neprofitnih organizacija, stranih vlada, međunarodnih organizacija i drugih;
16. **dug** Federacije, kantona, grada i općine je unutrašnji ili vanjski dug izražen u domaćoj ili stranoj valuti nastao na osnovu zakona, zaduživanjem i predstavlja apsolutnu i bezuslovnu obavezu Federacije, kantona, grada i općine;
17. **finansijski plan** je akt budžetskog korisnika, vanbudžetskog fonda i vanbudžetskog korisnika, kojim se utvrđuju prihodi i primici, te rashodi i izdaci za jednu godinu u skladu sa ovim Zakonom;
18. **finansijsko izvještavanje** je skup informacija o finansijskom položaju, uspješnosti poslovanja i novčanim tokovima budžeta, te budžetskih korisnika, vanbudžetskih fondova i vanbudžetskih korisnika;
19. **fiskalna godina** je period od 1. januara do 31. decembra;
20. **funkcionalna klasifikacija** je skup poslova, funkcija i programa Federacije, kantona, gradova, općina i vanbudžetskih fondova razvrstanih prema namjeni kojoj služe;
21. **glavna knjiga trezora** je systemska evidencija transakcija i poslovnih aktivnosti, prihoda, primitaka, rashoda i izdataka, te stanja imovine, obaveza, potraživanja i izvora vlasništva;
22. **interna kontrola** obuhvata organizaciju, politike i procedure koje se koriste da bi se osiguralo da vladini programi postižu namjeravane rezultate; da su resursi korišteni u ovim programima u skladu sa postavljenim ciljevima određene organizacije; da su programi zaštićeni od gubitaka, prevare i lošeg upravljanja i da su na raspolaganju pouzdane i pravovremene informacije koje se koriste pri izvještavanju, podršci i donošenju odluka;
23. **interna revizija** je nezavisno tijelo koje osigurava objektivne analize u cilju poboljšanja poslovanja određenog organa;
24. **javni prihodi** predstavljaju sva novčana sredstva naplaćena na osnovu prihoda, naknada, te prihoda od pružanja javnih usluga i djelatnosti, primitaka od emitiranih vrijednosnih papira, kredita, transfera i donacija, koji se moraju deponovati na Jedinstveni račun trezora;
25. **javne finansije** su aktivnosti države i entiteta vezane za pribavljanje javnih prihoda i izvršenje javnih rashoda;
26. **javne investicije** predstavljaju dio sredstava budžeta planiranih za ulaganja u značajno povećanje vrijednosti nefinansijske imovine kroz stjecanje infrastrukture općeg značaja, lokalne infrastrukture, građevinskih objekata, zemljišta i opreme;
27. **jedinstveni račun trezora** je sistem bankovnih računa budžeta, preko kojeg se izvršavaju uplate prihoda i primitaka, isplate rashoda i izdataka i evidentiraju u sistemu Glavne knjige trezora;
28. **kapitalni budžet** je pregled izdataka za finansiranje kapitalnih investicija iz budžeta, kredita, donacija i/ili drugih izvora;
29. **konsolidacija** je iskazivanje finansijskih podataka više međusobno povezanih budžeta i/ili budžetskih korisnika, te vanbudžetskih fondova kao da se radi o jedinstvenom subjektu;

30. **modificiran računovodstveni osnov nastanka događaja** je računovodstveni osnov prema kojem se prihodi evidentiraju i priznaju u razdoblju u kojem su raspoloživi i mjerljivi, a rashodi se priznaju u trenutku nastanka obaveze;
31. **Neto nabavka nefinansijske imovine** je razlika između primitaka od prodaje nefinansijske imovine i izdataka za nabavku nefinansijske imovine.
32. **Neto finansiranje** je razlika između primitaka od finansijske imovine i zaduživanja i izdataka za nabavku finansijske imovine i otplatu duga;
33. **operativni plan** je iznos sredstava za pokriće rashoda i izdataka koji, na prijedlog budžetskog korisnika, odobrava ministar finansija, gradonačelnik odnosno načelnik općine i rukovodilac vanbudžetskog fonda;
34. **pomoći Evropske unije** su sredstva koja budžet prima kroz pristupne programe i fondove Evropske unije;
35. **prihodi za posebne namjene** su prihodi čije je korištenje i namjena utvrđena posebnim propisima;
36. **program** je skup nezavisnih, usko povezanih aktivnosti i projekata usmjerenih ispunjenju zajedničkog cilja;
37. **projekt** je sastavni dio programa za koji je unaprijed utvrđeno vrijeme trajanja, a u kojem su planirani rashodi i izdaci za ostvarivanje ciljeva utvrđenih programom;
38. **projekcija budžeta** je procjena prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka budžeta za višegodišnje planiranje;
39. **račun finansiranja** je dio budžeta koji prikazuje način finansiranja budžetskog deficita, te korištenje budžetskog suficita;
40. **registar budžetskih korisnika** je popis budžetskih korisnika Federalnog, kantonalnog, općinskog i gradskog budžeta;
41. **strategija** je dokument koji sadrži viziju, strateške ciljeve, načine ispunjavanja ciljeva (akte planiranja), mjere procjene rezultata i sistem praćenja postizanja rezultata;
42. **subvencije** su tekući transferi koji se daju proizvođačima za poticanje proizvodnje određenih proizvoda i pružanja usluga;
43. **tekući bilans** je razlika između budžetskih prihoda i budžetskih rashoda. Pozitivna razlika između prihoda i rashoda naziva se tekući suficit, a negativna tekući deficit.
44. **ukupan suficit/deficit** je razlika između tekućeg suficita /deficita i neto nabavke nefinansijske imovine;
45. **ukupan finansijski rezultat** je zbir između ukupnog suficita /deficita i neto finansiranja.
46. **vanbudžetski fond** je pravno lice, osnovano na osnovu zakona, koje se finansira iz namjenskih poreza i neporeznih prihoda, odnosno doprinosa. Vanbudžetskim fondovima, u smislu ovog Zakona, smatraju se penzijsko-invalidski fond, zdravstveni fond, fond za zapošljavanje, kao i drugi fondovi uspostavljeni po zakonu;
47. **vanbudžetski korisnici** u smislu ovog Zakona su privredna društva, organizacije i ustanove koje obavljaju javne usluge i vrše javni servis, a osnovane su posebnim propisima, te druga pravna lica u kojima Federacija, kantoni, gradovi i općine imaju odlučujući utjecaj na upravljanje na osnovu strukture kapitala;
48. **vlastiti prihodi** su prihodi koje korisnici budžeta ostvare obavljanjem osnovne djelatnosti i ostalih poslova korisnika budžeta na tržištu;
49. **zaduživanje** je uzimanje kredita, zajmova ili izdavanje vrijednosnih papira;

Član 3.

Registar budžetskih korisnika uspostavlja i vodi ministarstvo finansija odnosno služba za finansije, po propisanoj budžetskoj klasifikaciji u skladu sa propisom koji donosi Federalno ministarstvo finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo finansija).

II - BUDŽETSKA NAČELA

Član 4.

Izrada i izvršavanje budžeta zasniva se na načelima jedinstva, tačnosti, uravnoteženosti i zakonitosti budžeta, načela jedne godine, načela univerzalnosti, efikasnosti, ekonomičnosti i transparentnosti.

Član 5.

Sredstva budžeta koriste se za finansiranje poslova, funkcija i programa organa Federacije, odnosno kantona, gradova i općina, kao i drugih korisnika budžeta, te prava primalaca sredstava budžeta utvrđenih zakonima i drugim propisima donesenim na osnovu zakona.

Propisi koji imaju finansijske posljedice na budžet moraju biti obrazloženi, odnosno opravdani analizom troškova i koristi.

Član 6.

Svi prihodi i primici, rashodi i izdaci iskazuju se u budžetu po bruto načelu.

Budžet mora biti uravnotežen tako da ukupni prihodi i primici pokrivaju ukupne rashode i izdatke.

Prihodi i primici služe za podmirivanje rashoda i izdataka, osim ako ovim Zakonom i zakonom o izvršavanju budžeta za pojedinu godinu nije drugačije propisano.

Budžetski korisnici mogu preuzeti obaveze na teret budžeta tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta, ako su za to ispunjeni svi zakonom i drugim propisima utvrđeni uslovi.

Član 7.

Budžete donosi Parlament Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Parlament), zakonodavna tijela kantona, odnosno gradska i općinska vijeća za budžetsku godinu koja odgovara kalendarskoj godini, prije početka godine na koju se odnosi.

Uz budžete iz stava 1. ovog člana donosi se zakon, odnosno odluka o izvršavanju budžeta, kojim se uređuje struktura prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka budžeta i njegovo izvršavanje, prioriteti plaćanja, obim zaduživanja i izdavanje garancija, upravljanje dugom, te finansijskom i nefinansijskom imovinom, prava i obaveze korisnika budžetskih sredstava, ovlaštenja vlade, ministarstva finansija i ministra finansija u izvršavanju budžeta za tekuću godinu, kazne za neispunjenje obaveza, te druga pitanja vezana za izvršavanje budžeta.

Član 8.

Prijedlozi zakona i drugih propisa i akata planiranja moraju sadržavati fiskalnu procjenu posljedica na budžet iz koje se mora vidjeti povećavaju li se ili smanjuju prihodi ili rashodi budžeta.

Fiskalna procjena posljedica na budžet mora obuhvatiti:

1. predviđene prihode i rashode, te primitke i izdatke budžeta za budžetsku godinu i za dvije naredne godine;
2. prijedloge za pokrivanje povećanih rashoda i izdataka budžeta;
3. prijedloge za pokrivanje smanjenih prihoda i primitaka;
4. mišljenje ministarstva finansija.

Ako se tokom godine donesu zakoni i drugi propisi i akti planiranja na osnovu kojih nastaju nove obaveze za budžet, sredstva će se osigurati u budžetu za sljedeću budžetsku godinu u skladu sa projekcijama i mogućnostima.

Član 9.

Budžet se donosi i izvršava u skladu sa načelom transparentnosti.

III - SADRŽAJ BUDŽETA I FINANSIJSKOG PLANA

Član 10.

Budžet se sastoji od općeg i posebnog dijela i kapitalnog budžeta.

Opći dio budžeta čini Račun prihoda i rashoda, Račun kapitalnih primitaka i izdataka i Račun finansiranja.

Posebni dio budžeta sastoji se od plana rashoda i izdataka budžetskih korisnika, iskazanih po vrstama, raspoređenih u tekuće izdatke i kapitalne investicije.

Kapitalni budžet čine izdvajanja za kapitalne investicije po godinama i po izvorima finansiranja.

Član 11.

Račun prihoda i rashoda budžeta sastoji se od:

1) PRIHODA

- a) poreznih prihoda
- b) neporeznih prihoda
 - prihoda od poduzetništva i imovine,
 - prihoda od taksi i naknada,
 - novčanih kazni,
 - prihoda od imovine,
 - prihoda od pružanja javnih usluga, prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi,
 - primljeni transferi i donacije i
 - ostali prihodi

2) RASHODA

- plaće i naknade troškova zaposlenih,
- doprinosi poslodavca i drugi doprinosi,

- izdaci za materijal, sitni inventar i usluge,
- tekući transferi i drugi tekući rashodi,
- kapitalni transferi i,
- izdaci za kamate.

U Računu kapitalnih izdataka i primitaka iskazuju se primici od nefinansijske imovine i izdaci za nefinansijsku imovinu.

U Računu finansiranja, iskazuju se primici od finansijske imovine, primljeni krediti i zajmovi, te izdaci za finansijsku imovinu i otplatu kredita i zajmova.

Član 12.

Finansijski plan vanbudžetskih fondova sastoji se od općeg dijela, kojeg čine račun prihoda i rashoda i račun finansiranja i posebnog dijela u kojem su iskazani prihodi i primici, te rashodi i izdaci raspoređeni u programe, a sastoje se od aktivnosti i projekata.

Federalni ministar finansija (u daljem tekstu: Ministar finansija) propisuje sadržaj finansijskog plana iz stava 1. ovog člana.

Član 13.

Finansijski plan budžetskih i vanbudžetskih korisnika sadrži programe utvrđene aktima planiranja.

U programima se iskazuju planirani prihodi i primici te rashodi i izdaci razrađeni po:

- vrstama prihoda i primitaka,
- pojedinim aktivnostima i projektima,
- godinama u kojima će teretiti budžet.

Programi sadrže:

- naziv programa,
- opis programa (općih i posebnih ciljeva),
- zakonski osnov za uvođenje programa,
- potrebna sredstva za provođenje programa,
- potreban broj zaposlenika za provođenje programa,
- procjenu rezultata,
- procjenu nepredviđenih rashoda i rizika.

Član 14.

Prihodi, primici, rashodi i izdaci budžeta i finansijskog plana iskazuju se prema budžetskim klasifikacijama. Budžetske klasifikacije su:

- organizacijska,
- ekonomska,
- funkcionalna,
- programska i
- fondovska /izvori finansiranja.

IV – IZRADA BUDŽETA I FINANSIJSKOG PLANA

1. Budžetski kalendar

Član 15.

Budžet se priprema i usvaja prema budžetskom kalendaru:

- do 31. januara –Ministarstvo finansija dostavlja budžetskim korisnicima budžetske instrukcije broj 1 o načinu i elementima izrade Dokumenta okvirnog budžeta (u daljem tekstu: DOB);
- do 1. marta - budžetski korisnici na osnovu instrukcija dostavljaju Ministarstvu finansija prijedloge prioriteta za izradu DOB-a;
- do 15. juna - Ministarstvo finansija priprema DOB i dostavlja Vladi Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada);
- do 30. juna - Vlada usvaja DOB;
- do 15. jula – Ministarstvo finansija objavljuje DOB na web stranici ministarstva;
- do 15. jula - Ministarstvo finansija dostavlja budžetskim korisnicima budžetsku instrukciju broj 2 - početna budžetska ograničenja i smjernice za izradu zahtjeva budžetskih korisnika;
- do 15. augusta - budžetski korisnici dostavljaju Ministarstvu finansija budžetske zahtjeve;
- do 15. septembra - konsultacije Ministarstva finansija i budžetskih korisnika u vezi sa zahtjevima budžetskih korisnika i prioriteta budžetske potrošnje;
- do 15. oktobra - Ministarstvo finansija dostavlja Vladi Nacrt budžeta za narednu fiskalnu godinu;
- do 1. novembra Vlada utvrđuje Nacrt budžeta;
- do 5. novembra - Vlada dostavlja Prijedlog budžeta i prateću dokumentaciju Parlamentu;
- do 31. decembra - Parlament donosi budžet.

2. Dokument okvirnog budžeta

Član 16.

DOB je akt koji sadrži makroekonomske projekcije i prognoze budžetskih sredstava i izdataka za naredne tri godine i na kojem se zasniva priprema i izrada budžeta.

Postupak pripreme DOB-a počinje dostavljanjem Instrukcije broj 1 o načinu i elementima izrade DOB-a, koja sadrži: osnovne ekonomske pretpostavke i smjernice za pripremu DOB-a, tabele pregleda prioriteta budžetskih korisnika te dinamiku i rokove pripreme DOB-a.

Izrada DOB-a zasniva se na procjeni privrednog razvoja, razvoja socijalnog sektora, makroekonomskih indikatora i prognozi prihoda i rashoda, a što je utvrđeno u dokumentu Ekonomske politike Federacije (u daljem tekstu: ekonomska politika).

Trogodišnje planiranje budžeta obaveza je za sve korisnike budžetskih sredstava i vanbudžetskih fondova.

Uz DOB se kao aneks dokumentu prilažu i trogodišnji finansijski planovi javnih preduzeća kod kojih je učešće javnih prihoda u ukupnim prihodima više od 50%, kao i preduzeća za koja je Ministarstvo finansija izdalo garancije za zaduživanje.

Član 17.

Nosilac izrade ekonomske politike za naredne tri godine je nadležni organ Federacije, u skladu sa zakonskim propisom. Vlada utvrđuje ekonomsku politiku najkasnije do 31. marta tekuće godine.

Vlada na prijedlog Ministarstva finansija donosi smjernice ekonomske i fiskalne politike za trogodišnji period.

Smjernice sadrže:

1. strateške ciljeve ekonomske i fiskalne politike Federacije;
2. osnovne makroekonomske pokazatelje Federacije;
3. osnovne pokazatelje ekonomske i fiskalne politike Federacije,
4. pretpostavke društvenog i privrednog razvoja za budžetsku i za sljedeće dvije godine;
5. procjenu prihoda budžeta i
6. predviđene promjene javnog duga i strategiju upravljanja javnim dugom.

Prijedlog Smjernica iz stava 2. ovog člana Ministarstvo finansija dužno je dostaviti Vladi do 15. maja tekuće godine. Vlada donosi smjernice do 31. maja tekuće godine i bit će objavljene na web stranici Federalnog ministarstva finansija.

Član 18.

Na osnovu prijedloga prioriteta budžetskih korisnika za izradu DOB-a Ministarstvo finansija priprema DOB i dostavlja Vladi do 15. juna.

Vlada razmatra i usvaja DOB do 30. juna tekuće godine, zajedno sa srednjoročnim okvirom rashoda za tri godine, nakon čega se DOB dostavlja Parlamentu kao informacija i objavljuje na web stranici Ministarstva finansija.

3. Podnošenje budžetskih zahtjeva

Član 19.

Na osnovu smjernica iz člana 17. ovog Zakona, Ministarstvo finansija budžetskim korisnicima dostavlja instrukcije broj 2 o načinu i elementima izrade prijedloga budžeta i rokovima, najkasnije do 15. jula za tekuću godinu.

Instrukcije broj 2, iz stava 1. ovog člana sadrže:

1. osnovne ekonomske pokazatelje iz člana 17. stav 3. ovog Zakona,
2. način izrade budžeta,
3. rokove za izradu budžeta i
4. gornju granicu rashoda za trogodišnji period izvedenu iz DOB-a za svakog budžetskog korisnika.

Član 20.

Na osnovu instrukcija broj 2 za izradu prijedloga budžeta, budžetski korisnici izrađuju prijedlog finansijskog plana na nivou analitičkog konta.

Budžetski korisnici su dužni svoj finansijski plan dostaviti Ministarstvu finansija do 15. augusta tekuće godine.

Prijedlog finansijskog plana sadrži:

1. prihode i primitke iskazane po vrstama, uključujući namjenske i vlastite prihode budžetskih korisnika,
2. rashode i izdatke predviđene za trogodišnji period (budžetsku i naredne dvije godine) razvrstane po budžetskim klasifikacijama,
3. planirani broj radnih mjesta i strukturu zaposlenih (za budžetsku i naredne dvije godine) za koje se traže budžetska sredstva u skladu sa smjernicama, zakonima i podzakonskim aktima,
4. plan nabavke stalnih sredstava koji mora biti usklađen sa budžetskim zahtjevom budžetskog korisnika,
5. obrazloženje budžetskog zahtjeva,
6. plan izdataka za kapitalne investicije po godinama, a koji su utvrđeni DOB-om, posebnim zakonima ili drugim propisima,
7. zakonske propise koji omogućavaju njegovu provedbu i
8. izjavu o fiskalnoj odgovornosti iz člana 44. ovog Zakona.

Član 21.

Obrazloženje prijedloga finansijskog plana iz člana 20. stav 2. tačka 5. ovoga Zakona sadrži:

1. kratak opis djelokruga rada budžetskog korisnika,
2. opis i obrazložene programe,
3. zakonske i druge osnove na kojima se zasnivaju programi,
4. usklađene programe sa ciljevima, strategijom i drugim dokumentima dugoročnog razvoja,
5. ciljeve i pokazatelje na kojima se zasnivaju rezultati i procjene potrebnih sredstava za provođenje programa,
6. izvještaj o postignutim ciljevima i rezultatima programa zasnovanim na pokazateljima uspješnosti iz nadležnosti budžetskog korisnika u prethodnoj godini i
7. ostala obrazloženja i dokumentaciju.

Član 22.

Plan izdataka za kapitalne investicije budžetskih korisnika iz člana 20. stav 2. tačka 6. ovoga Zakona sadrži:

1. naziv programa,
2. opis programa (općih i posebnih ciljeva),
3. potrebna sredstva za provođenje programa,
4. potreban broj zaposlenih za provođenje programa,
5. procjenu rezultata i
6. procjenu nepredviđenih rashoda i rizika.

U planu izdataka za kapitalne investicije iskazuju se planirani rashodi i izdaci budžeta vezani za provođenje investicija, davanje kapitalnih pomoći, subvencija i donacija u sljedeće tri godine, koji su razrađeni po:

1. pojedinim programima,
2. godinama u kojima će rashodi za programe teretiti budžete sljedećih godina i
3. izvorima finansiranja za potpuno izvođenje programa.

Plan izdataka za kapitalne investicije usklađuje se svake godine.

Finansiranje kapitalnih investicija vrši se u skladu sa utvrđenom dinamikom ulaganja po godinama, a na osnovu DOB-a.

Član 23.

Budžetski korisnik izrađuje prijedlog plana izdataka za kapitalne investicije sa obrazloženjem koji predlaže nadležnom ministarstvu, odnosno organu nadležnom za budžetskog korisnika.

Prijedlog plana izdataka za kapitalne investicije iz stava 1. ovog člana mora biti usklađen sa prijedlogom finansijskog plana budžetskog korisnika.

Nadležno ministarstvo, odnosno organ nadležan za budžetskog korisnika izrađuje zajednički prijedlog plana razvojnog programa koji mora biti usklađen sa prijedlogom budžeta. Pojedinačni program ili program korisnika mora biti usklađen sa dokumentima srednjoročnog plana razvoja i sa budžetskim smjernicama.

Budžetski korisnici dužni su dostaviti i obrazloženja o svim prekinutim višegodišnjim razvojnim programima.

Član 24.

Vlada uredbom utvrđuje vlastite prihode, način i rokove raspodjele.

Uz procjene prihoda i zahtjeve za odobrenje rashoda budžetski korisnici podnose odgovarajuće analize ili obrazloženja.

Kod kapitalnih projekata, u prvoj godini zahtjev mora sadržavati ukupan iznos izdataka projekta, fazni plan upravljanja projektom i procjenu troškova za svaku narednu godinu.

Član 25.

Ministarstvo finansija razmatra procjene prihoda i zahtjeve za odobrenje rashoda budžetskih korisnika i nakon konsultovanja i pregovaranja sa budžetskim korisnicima predlaže visinu sredstava za svakog budžetskog korisnika.

Ministarstvo finansija dostavlja Vladi Nacrt budžeta za sljedeću fiskalnu godinu do 15. oktobra tekuće godine.

Ako u toku razmatranja Nacrta predloženog budžeta dođe do neslaganja između Ministra finansija i ministara odgovornih za pojedine budžetske korisnike ili drugih rukovodilaca organa uprave, Ministar finansija obavezan je da izradi izvještaj za Vladu, koja o tome donosi konačnu odluku.

4. Sadržaj budžeta

Član 26.

Nacrt budžeta, iskazan na nivou analitičkog konta, obavezno sadrži:

1. detaljan prikaz svih javnih prihoda i primitaka budžeta utvrđenih u čl. 10. i 11. ovog Zakona,
2. rashode i izdatke svakog budžetskog korisnika iskazane po kategorijama, potkategorijama, glavnim grupama, projektima i izvorima finansiranja i
3. prijedlog rasporeda budžetskog suficita, odnosno izvore za finansiranje budžetskog deficita.

Nacrt budžeta obavezno sadrži godišnji pregled predviđenih izdataka po stavkama za investicione programe koji traju duže od jedne fiskalne godine.

Nacrtom budžeta utvrdit će se maksimalni iznos kratkoročnog zaduženja koje će Ministarstvu finansija omogućiti pokrivanje rashoda i efikasno upravljanje gotovinom.

U Nacrtu budžeta utvrđuje se visina tekuće rezerve koja ne smije prelaziti 3% budžetskih prihoda bez primitaka.

Uz Nacrt budžeta prilaže se obrazloženje koje sadrži:

1. makroekonomske pokazatelje i analizu njihovih efekata iz DOB-a,
2. podatke o svim prihodima i rashodima prethodne fiskalne godine i izvještaj o izvršenju budžeta u prvom polugodištu tekuće fiskalne godine za svakog budžetskog korisnika,
3. podatke o tekućim i dugoročnim obavezama iz osnova vanjskog i unutrašnjeg duga Federacije (otplata glavnice, plaćanje kamata i ostalih obaveza iz osnova duga), sa analizom održivosti duga,
4. podatke o kapitalnim izdacima i
5. podatke o garancijama.

5. Finansijski plan vanbudžetskog fonda

Član 27.

Finansijski plan vanbudžetskog fonda donosi nadležni organ utvrđen zakonom, odnosno aktom tog fonda na način predviđen tim propisima i pod uslovima određenim ovim Zakonom.

Vanbudžetski fond mora pripremiti prijedlog finansijskog plana na osnovu instrukcija iz člana 19. ovog Zakona i dostaviti nadležnom ministarstvu.

Kod izrade finansijskog plana vanbudžetskog fonda primjenjuju se ekonomski parametri i smjernice iz člana 17. stav 3. ovog Zakona.

Prijedlog finansijskog plana vanbudžetskog fonda mora sadržavati podatke iz člana 20. stav 3. ovog Zakona.

Prijedlog finansijskog plana vanbudžetskog fonda dostavlja nadležno federalno ministarstvo Vladi do 15. oktobra tekuće godine sa mišljenjem Ministarstva finansija, koje je ovlašteno predložiti njegove izmjene i dopune.

Nakon razmatranja, Vlada dostavlja Parlamentu prijedlog finansijskog plana vanbudžetskog fonda, najkasnije do 5. novembra tekuće godine.

Parlament donosi finansijski plan vanbudžetskog fonda do 31. decembra tekuće godine.

Član 28.

Odredbe čl. 3. do 27. ovog Zakona shodno primjenjuju kantoni, gradovi, općine i vanbudžetski fondovi.

V – PROGRAM JAVNIH INVESTICIJA

Član 29.

U cilju upravljanja i koordinacije sredstvima razvoja u Federaciji, Vlada, na prijedlog Ministarstva finansija, donosi Program javnih investicija Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Program javnih investicija FBiH).

Program javnih investicija FBiH je trogodišnji dokument koji obuhvata:

1. projekte i programe u toku, za čiju su realizaciju osigurani izvori finansiranja,
2. prioritetne projekte i programe za koje je, u momentu izrade Programa javnih investicija FBiH, izvjesno da će biti osigurana sredstva za njihovo finansiranje i
3. prioritetne projekte i programe za koje nisu osigurani izvori finansiranja u momentu izrade Programa javnih investicija FBiH.

Program javnih investicija FBiH sadrži pregled projekata i programa iz stava 2. ovog člana sa podacima za fiskalnu i naredne dvije godine.

Vlada propisuje način i kriterije za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija.

Kantoni donose svoj program javnih investicija, u koji su uključeni i projekti općina i gradova.

Odredbe st. 2. i 3. ovog člana shodno se primjenjuju na izradu kantonalnog programa javnih investicija.

Član 30.

Program javnih investicija FBiH se priprema i donosi prema sljedećem kalendaru:

- do 31. januara - Ministarstvo finansija dostavlja nadležnim ministarstvima informaciju o projektu sa zahtjevom za popunjavanje obrazaca za izradu Programa javnih investicija FBiH (u daljem tekstu: IP Obrazac);
- do 1. marta – nadležna ministarstva dostavljaju Ministarstvu finansija popunjene IP obrasce;
- do 15. juna – Ministarstvo finansija priprema Nacrt programa javnih investicija FBiH i dostavlja Vladi,
- do 30. juna - Vlada usvaja Nacrt programa javnih investicija FBiH;
- do 15. septembra obavljaju se konsultacije između Ministarstva finansija i budžetskih korisnika u vezi sa izradom prijedloga Programa javnih investicija FBiH
- do 1. oktobra - nadležna ministarstva dostavljaju Ministarstvu finansija revidirane IP obrasce;
- do 20. oktobra Ministarstvo finansija dostavlja Vladi Prijedlog programa javnih investicija FBiH;
- do 15. novembra - Vlada donosi Program javnih investicija FBiH.

Sadržaj IP obrasca, koji je identičan za Federaciju, kantone, gradove i općine, propisuje Ministarstvo finansija.

Kantoni dostavljaju Ministarstvu finansija nacrt svog programa javnih investicija do 01. juna, a program javnih investicija, nakon što ga donese vlada kantona, do 5. oktobra.

Uz Program javnih investicija FBiH Ministarstvo finansija Vladi dostavlja i kantonalne programe javnih investicija.

Nakon donošenja Programa javnih investicija FBiH Ministarstvo finansija taj program, zajedno sa kantonalnim programima javnih investicija, dostavlja Ministarstvu finansija i trezora, radi izrade Programa javnih investicija Bosne i Hercegovine.

Član 31.

Projekte iz Programa javnih investicija FBiH, odobrene od strane Vlade, implementiraju nadležna ministarstva.

Sredstvima namijenjenim za realizaciju tih projekata, upravlja nadležno ministarstvo.

VI - DONOŠENJE BUDŽETA

Član 32.

Nakon razmatranja i utvrđivanja od strane Vlade, Premijer dostavlja Parlamentu Prijedlog budžeta za sljedeću fiskalnu godinu, najkasnije do 5. novembra tekuće godine.

Uz Prijedlog budžeta Parlamentu se podnosi i DOB kao informacija.

Sve izmjene i dopune koje Parlament prihvati putem amandmana na predloženi budžet ne smiju preći iznos utvrđene gornje granice rashoda i izdataka.

Amandmani kojima se predlaže povećanje budžetskih rashoda i izdataka iznad iznosa utvrđenih Prijedlogom budžeta, mogu se prihvatiti pod uslovom da se istovremeno predloži smanjenje drugih rashoda i izdataka u posebnom dijelu budžeta.

Parlament donosi budžet do 31. decembra tekuće godine.

Član 33.

Kantonalno ministarstvo finansija, prije dostavljanja nacrtu budžeta vladi kantona, obavezno je pribaviti mišljenje Ministarstva finansija u vezi s planiranim prihodima i primicima i primjene fiskalnog pravila iz člana 43. ovog Zakona.

Općinske i gradske službe za finansije, prije dostavljanja nacrtu budžeta, općinskom odnosno gradskom vijeću, obavezne su pribaviti mišljenje kantonalnog ministarstva finansija u vezi s planiranim prihodima i primicima i primjene fiskalnog pravila iz člana 43. ovog Zakona.

Član 34.

Kantonalno ministarstvo finansija dostavlja budžet kantona, konsolidovani budžet gradova i općina i finansijske planove vanbudžetskih fondova Ministarstvu finansija u roku od 15 dana od dana njihovog donošenja, radi konsolidacije.

1. Privremeno finansiranje

Član 35.

Ukoliko Parlament ne donese budžet prije početka fiskalne godine, privremeno se, na osnovu Odluke o privremenom finansiranju, nastavlja finansiranje poslova, funkcija i programa korisnika budžeta.

Odluku o privremenom finansiranju donosi Parlament.

Privremeno finansiranje obavlja se najduže za prva tri mjeseca fiskalne godine.

Privremeno finansiranje, u smislu stava 1. ovog člana obavlja se srazmjerno sredstvima utrošenim u istom periodu, a najviše do tromjesečnog prosjeka za prethodnu fiskalnu godinu.

U periodu privremenog finansiranja, finansiraju se isti programi, a korisnici ne smiju povećavati broj zaposlenih u odnosu na stanje 31. decembra prethodne godine.

Budžetski korisnici ne mogu započeti nove ili proširene programe i aktivnosti dok se ne donese budžet.

Nakon proteka privremenog finansiranja, u tom periodu ostvareni prihodi i primici, te izvršeni rashodi i izdaci uključuju se u budžet tekuće godine.

Budžet se mora donijeti najkasnije 31. marta tekuće godine.

Ukoliko se budžet ne donese do 31. marta, nakon toga se neće realizovati rashodi u bilo koju svrhu, osim otplate duga, sve dok se budžet ne donese.

2. Privremene mjere za uravnoteženje budžeta i izmjene i dopune budžeta

Član 36.

Ako se u toku budžetske godine, zbog nastanka novih obaveza za budžet ili promjena privrednih kretanja povećaju rashodi i/ili izdaci, odnosno smanje prihodi i/ili primici budžeta, Vlada može, na prijedlog Ministarstva finansija, donijeti odluku o obustavljanju izvršavanja pojedinih rashoda i/ili izdataka u trajanju do 45 dana.

Mjerama privremenog obustavljanja izvršavanja, Vlada može:

1. zaustaviti preuzimanje obaveza i/ili,
2. predložiti produženje ugovorenih rokova plaćanja i/ili
3. zaustaviti preraspodjelu budžetskih sredstava, potrebnu radi preuzimanja obaveza.

Izuzetno, uz mjere iz stava 2. ovog člana, Vlada može donijeti odluku da budžetski korisnici mogu sklapati ugovore o nabavci roba i usluga, uz prethodnu saglasnost Ministarstva finansija.

O odluci iz stava 1. ovog člana Vlada mora obavijestiti Parlament odmah nakon donošenja odluke.

Član 37.

Ako se za vrijeme provođenja mjera privremene obustave izvršavanja budžeta, budžet ne može uravnotežiti, vrše se izmjene i dopune budžeta.

Vlada mora u roku od 15 dana prije isteka roka za privremenu obustavu izvršavanja budžeta predložiti Parlamentu izmjene i dopune budžeta.

Izmjene i dopune budžeta vrše se po istom postupku koji se primjenjuje kod donošenja budžeta.

U toku postupka izmjena i dopuna budžeta, Vlada može na prijedlog Ministra finansija produžiti privremenu obustavu izvršavanja pojedinih izdataka.

Izmjenama i dopunama budžeta ponovo se uravnotežuju prihodi i primici, odnosno rashodi i izdaci budžeta.

Član 38.

Odredbe čl. 32. do 37. ovog Zakona shodno primjenjuju kantoni, gradovi, općine i vanbudžetski fondovi.

VII - FISKALNA ODGOVORNOST

1. Uspostavljanje Fiskalnog koordinacijskog tijela

Član 39.

Za potrebe koordinacije fiskalne politike u Federaciji uspostavlja se Fiskalno koordinacijsko tijelo Federacije sa ciljem osiguravanja makroekonomske stabilnosti i fiskalne održivosti Federacije.

Član 40.

Vlada imenuje Fiskalno koordinacijsko tijelo Federacije u čiji sastav ulaze: federalni ministar finansija, kantonalni ministri finansija i predstavnik Saveza općina i gradova u Federaciji.

Član 41.

Fiskalno koordinacijsko tijelo nadležno je i odgovorno za:

- koordinaciju fiskalne politike u Federaciji,
- prijedlog fiskalnih ciljeva budžeta: Federacije, kantona, jedinica lokalne samouprave i vanbudžetskih fondova,
- utvrđivanje makroekonomskih projekcija i projekcija ukupnih poreznih i neporeznih prihoda u Federaciji,
- kontrola implementacije fiskalnih pravila iz člana 42. ovog Zakona,
- prijedlog gornje granice zaduženja budžeta: Federacije, kantona, jedinica lokalne samouprave i vanbudžetskih fondova,
- utvrđivanje stanja i projekcije duga u Federaciji,
- utvrđivanje mjera i aktivnosti u cilju osiguranja stabilnosti servisiranja duga,
- utvrđivanje kriterija i visine novih zaduživanja u vezi sa ukupnim ograničenjima zaduženja za narednu fiskalnu godinu,
- praćenje realizacije utvrđenih ciljeva i kriterija kod donošenja i izvršavanja budžeta, te predlaganje korektivnih mjera i aktivnosti,
- koordinacija aktivnosti u poštivanju budžetskih kalendara tokom pripreme, usvajanja, izvršenja i revizije budžeta Federacije, kantona, jedinica lokalne samouprave i vanbudžetskih fondova,
- predlaganje prioriteta u unapređenju sektora javnih finansija,
- usvajanje prijedloga kratkoročnih i dugoročnih makroekonomskih projekcija,
- ostala pitanja iz oblasti javnih finansija,
- usvajanje poslovnika o radu i drugih akata potrebnih za rad Fiskalnog koordinacijskog tijela Federacije.

2. Pravila za jačanje fiskalne odgovornosti

Član 42.

U slučaju stvaranja obaveza s dospjećem iznad visine planirane budžetom, visina finansijskog plana budžetskom korisniku u sljedećoj budžetskoj godini umanjit će se za iznos stvorenih obaveza iznad visine planirane budžetom.

Prijedlozi zakona, uredbi, propisa i drugih akata koje Vlada donosi ili predlaže na donošenje Parlamentu, moraju sadržavati procjenu finansijskih efekata na budžet, kao i mišljenje Vlade, ako Vlada nije predlagač zakona.

Tokom izvršavanja budžeta, Ministarstvo finansija može obavljati finansijsku kontrolu zakonitog i namjenskog korištenja budžetskih sredstava.

Kontrolu iz stava 3. ovoga člana obavljaju lica ovlaštena od Ministra finansija.

Član 43.

Planirani tekući bilans budžeta mora biti pozitivan ili jednak nuli izuzev u slučajevima elementarne nepogode ili stanja prirodne katastrofe koje proglasi zakonodavno tijelo i to u slučaju kada visina utvrđenih šteta dosegne ili premaši 20% ostvarenih rashoda u prethodnoj fiskalnoj godini.

Ukoliko se ostvari tekući deficit u fiskalnoj godini Vlada je dužna izvršiti pokriće istog kroz planiranje i ostvarivanje tekućeg suficita u naredne tri fiskalne godine.

Procedure zaduživanja i odobravanja od strane Federalnog ministarstva finansija moraju se provoditi u skladu sa odredbama Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama.

3. Izjava o fiskalnoj odgovornosti

Član 44.

Rukovodilac budžetskog korisnika je odgovoran za:

1. zakonito i namjensko korištenje sredstava i
2. efikasno i uspješno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrolu u okviru budžetom utvrđenih sredstava.

Rukovodilac je dužan svake godine za prethodnu budžetsku godinu, za razdoblje u kojem je obavljao poslove rukovodioca, popuniti Izjavu o fiskalnoj odgovornosti (u daljem tekstu: Izjava).

Uz Izjavu se prilažu i planovi otklanjanja slabosti i nepravilnosti utvrđeni od strane nadležnih organa, izvještaj o otklonjenim slabostima i nepravilnostima utvrđenim u prethodnoj godini i mišljenje internih revizora o sistemu finansijskog upravljanja i kontrola za oblasti koje su bile revidirane u prethodnoj godini.

Rukovodioci budžetskih korisnika Izjavu dostavlja ministrima ili rukovodiocima drugih organa uprave, na nivou razdjela organizacijske klasifikacije.

Ministri i rukovodioci drugih organa uprave Izjavu dostavljaju Ministarstvu finansija koje provjerava njezin sadržaj.

Oblik i sadržaj Izjave, način popunjavanja i rok predaje Izjave, te način i rokove izvještavanja Ministarstva finansija o obavezama iz stava 3. ovog člana, propisuje Ministar finansija.

Član 45.

Odredbe čl. 42. do 44. shodno se primjenjuju na kantone, gradove, općine i vanbudžetske fondove.

VIII - IZVRŠAVANJE BUDŽETA

Član 46.

Budžetski korisnici odgovorni su za potpunu i blagovremenu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, za njihovu uplatu u budžet i za izvršavanje svih rashoda i izdataka u skladu sa namjenama.

Budžetski korisnik je dužan provesti sve zakonom propisane radnje u cilju naplate potraživanja po osnovu ugovora ili bilo kojeg drugog potraživanja po osnovu javnih prihoda.

Za nenaplativa potraživanja Vlada na obrazloženi prijedlog budžetskog korisnika može donijeti odluku o otpisu potraživanja.

Budžetski korisnici odgovorni su za zakonito, namjensko, efikasno i ekonomično raspolaganje budžetskim sredstvima.

Budžet se izvršava na osnovu zakona o izvršavanju budžeta za nivo Federacije i kantona, odnosno na osnovu odluke o izvršavanju budžeta za nivo grada, općine i izvanbudžetskog fonda.

Član 47.

Namjenski prihodi i primici budžeta su pomoći, donacije, prihodi za posebne namjene, prihodi od prodaje ili zamjene imovine u vlasništvu Federacije i namjenski primici od zaduživanja, emisije vrijednosnih papira i prodaje dionica i udjela.

Prihodi i primici iz stava 1. ovoga člana uplaćuju se u budžet.

Član 48.

Namjenski prihodi i primici koji nisu iskorišteni u prethodnoj godini prenose se u budžet za tekuću budžetsku godinu.

Član 49.

Ako su namjenski prihodi i primici uplaćeni u iznosu manjem od planiranog u budžetu, korisnik može preuzeti i plaćati obaveze samo u visini stvarno uplaćenih, odnosno raspoloživih sredstava.

Uplaćene i/ili prenesene, a manje planirane pomoći, donacije i prihodi za posebne namjene mogu se izvršavati iznad iznosa planiranih u budžetu, a do visine uplaćenih, odnosno prenesenih sredstava, po odlukama Vlade, a na prijedlog budžetskog korisnika.

Uplaćeni i/ili preneseni, a manje planirani namjenski primici od zaduživanja, mogu se izvršavati iznad iznosa planiranih u budžetu, a do visine uplaćenih, odnosno prenesenih sredstava, po odlukama Vlade, a na prijedlog budžetskog korisnika.

Uplaćene i/ili prenesene, a neplanirane pomoći i donacije mogu se koristiti prema naknadno utvrđenim aktivnostima i/ili projektima u budžetu, po odlukama Vlade, a na prijedlog budžetskog korisnika.

Član 50.

Za iznos nenamjenski utrošenih sredstava u prethodnoj godini budžetskom korisniku umanjit će se budžetska sredstva u godini u kojoj je utvrđeno nenamjensko korištenje sredstva.

Član 51.

Vlastiti prihodi budžetskih korisnika uplaćuju se na depozitni račun javnih prihoda budžeta.

Član 52.

Budžet se izvršava u skladu sa prilikom sredstava na Jedinstvenom računu trezora (u daljem tekstu:JRT).

Plaćanje obaveza iz osnova vanjskog i unutrašnjeg duga prioritetna je obaveza Federacije, kantona, grada, općine i vanbudžetskog fonda.

Ostali prioriteti plaćanja utvrđuju se zakonom o izvršavanju budžeta.

Član 53.

Ministarstvo finansija, na osnovu godišnjih i kvartalnih planova novčanih tokova, iskazanih po mjesecima, dostavlja budžetskim korisnicima instrukciju za izradu prijedloga operativnih planova rashoda i izdataka.

Budžetski korisnici su dužni dostavljati prijedloge godišnjih, kvartalnih i mjesečnih operativnih planova u skladu sa instrukcijom Ministarstva finansija.

Ministarstvo finansija izvijestit će budžetske korisnike o odobrenim njegovim operativnim budžetima.

Budžetski korisnici mogu stvarati obaveze do visine sredstava odobrenih operativnim budžetom.

Član 54.

Isplata bruto plaća i naknada, te naknada korisnicima prava po osnovu drugih zakona, na osnovu utvrđene osnovice, može se vršiti samo do visine planiranih sredstava u budžetu za te namjene.

U slučaju da su planirana sredstva u budžetu za isplatu naknada iz stava 1. ovog člana manja od iznosa obračunatog primjenom utvrđene osnovice, primjenjivat će se koeficijent za obračun.

Koeficijent iz stava 2. ovog člana izračunava se tako da se iznos sredstava koji je planiran u budžetu za tekuću budžetsku godinu dijeli sa iznosom koji je obračunat na osnovu utvrđene osnovice za obračun.

Član 55.

Isplate mjesečnih novčanih primanja, izvršene u skladu sa članom 54. ovog Zakona, su definitivne i konačne.

Član 56.

Ministarstvo finansija vrši plaćanja obaveza svih budžetskih korisnika.

Svaki rashod i izdatak iz budžeta mora se zasnivati na vjerodostojnoj knjigovodstvenoj ispravi kojom se dokazuje obaveza za plaćanje.

Odgovorna osoba budžetskog korisnika prije potpisivanja knjigovodstvene isprave mora provjeriti pravni osnov i visinu obaveze koja iz nje proizlazi.

Član 57.

Budžetski korisnici ne smiju stvarati obaveze iznad iznosa odobrenog operativnog budžeta kroz operativne planove za tog budžetskog korisnika.

Rashodi i izdaci svakog budžetskog korisnika ne mogu prelaziti iznose alociranih budžetskih sredstava odobrenih za svaki mjesec ili drugi vremenski period, koje je utvrdilo Ministarstvo finansija, osim uz saglasnost Ministarstva finansija.

Ministar finansija ima pravo rješenjem obustaviti od izvršenja odluku koja je u suprotnosti sa ovim Zakonom i zakonom o izvršenju budžeta.

Korisnici doznačenih transfera ili zajmova dužni su dostaviti izvještaj o namjenskom utrošku sredstava.

U slučaju da korisnici iz stava 4. ovog člana ne dostave izvještaj o namjenskom utrošku sredstava neće imati pravo aplicirati za dodjelu sredstava u narednoj fiskalnoj godini.

Član 58.

Odobrene aproprijacije za fiskalnu godinu mogu se koristiti do 31. januara naredne godine.

Aproprijacije se mogu prenositi u narednu fiskalnu godinu za finansiranje kapitalnih projekata iz posebnih fondova.

Aproprijacije u svrhe finansiranja višegodišnjih kapitalnih projekata, prenose se u narednu fiskalnu godinu prema iznosima i vremenskom rasporedu utvrđenom u DOB-u.

Član 59.

Preraspodjela sredstava na budžetskim stavkama, na zahtjev budžetskog korisnika, može se izvršiti najviše do 10% ukupno odobrenih rashoda i izdataka za tog budžetskog korisnika, na osnovu rješenja Ministra finansija.

Zakonom o izvršavanju budžeta regulisat će se obim i vrste rashoda za preraspodjelu.

U okviru odobrenog budžeta, preraspodjela sredstava iznimno je dozvoljena između budžetskih korisnika, o čemu odlučuje Vlada na prijedlog Ministarstva finansija.

Uz zahtjev za preraspodjelu odobrenih sredstava, budžetski korisnik mora priložiti odgovarajuću dokumentaciju na osnovu koje se Ministarstvu finansija daju na

uvid razlozi za dodatnim sredstvima na budžetskoj stavci koja se povećava do kraja godine, odnosno razlozi za smanjenje odobrenih budžetskih stavki.

Budžetska sredstva ne mogu se preraspodijeliti, osim pod uslovima i na način kako je utvrđeno ovim Zakonom i zakonom o izvršavanju budžeta.

Budžetska sredstva ne mogu se, osim pod uslovima propisanim zakonom o izvršavanju budžeta, preraspodijeliti između Računa prihoda i rashoda, Računa kapitalnih izdataka i primitaka i Računa finansiranja.

Preraspodjelu sredstava iz stava 1. ovog člana, za vanbudžetske fondove, odobrava organ upravljanja uz saglasnost resornog ministarstva.

Član 60.

Sredstva tekuće rezerve, planirana u budžetu, koriste se za nepredviđene namjene, za koje u budžetu nisu planirana sredstva ili za namjene za koje se tokom godine pokaže da za njih nisu utvrđena dovoljna sredstva, jer ih pri planiranju budžeta nije bilo moguće predvidjeti.

Sredstva tekuće rezerve iz stava 1. ovoga člana mogu iznositi najviše do 3% planiranih prihoda, bez namjenskih prihoda i bez primitaka.

Visina sredstva tekuće rezerve iz stava 2. ovoga člana utvrđuje se budžetom.

Sredstva tekuće rezerve ne mogu se koristiti za pozajmljivanje.

Član 61.

Korištenje sredstava tekuće rezerve iz člana 60. ovog Zakona odobrava, do određenih iznosa u skladu sa zakonom o izvršavanju budžeta, Vlada na prijedlog Ministarstva finansija, premijer i zamjenici premijera.

Ministarstvo finansija obavezno je tromjesečno izvještavati Vladu o korištenju sredstava tekuće rezerve.

Vlada polugodišnje izvještava Parlament o korištenju sredstava tekuće rezerve.

Član 62.

Ako se u toku godine, na osnovu propisa, smanji nadležnost budžetskog korisnika, zbog čega se smanjuju i sredstva ili ako se ukine budžetski korisnik, neutrošena sredstva za njegove rashode i izdatke prenose se u tekuću rezervu ili budžetskom korisniku koji preuzima njegove poslove.

Ukoliko se u toku fiskalne godine prenesu određene nadležnosti budžetskog korisnika ili sam budžetski korisnik prestane postojati, Vlada je dužna formirati komisiju za popis imovine, obaveza i potraživanja.

Planiranje likvidnosti

Član 63.

Ministarstvo finansija nadležno je za izradu planova novčanih tokova iz člana 53. ovog Zakona, kojima se predviđa priliv i odliv sredstava na JRT, a koji predstavljaju osnovu za izvršavanje budžeta.

Pri izradi planova novčanih tokova Ministarstvo finansija koristi informacije iz različitih izvora:

1. krajnje stanje JRT za prethodni period,

2. predviđanja svih prihoda i primitaka na JRT,
3. predviđanja svih rashoda i izdataka,
4. predviđanja servisiranja dugova,
5. projekcije inostrane pomoći i pozajmljivanja i
6. kretanja ključnih makroekonomskih parametara.

Plan novčanih tokova razmatra i odobrava Odbor za likvidnost budžeta, kojeg imenuje Ministar finansija.

U skladu sa planom novčanih tokova i raspoloživim novčanim sredstvima vrši se alokacija sredstava budžetskim korisnicima, za izmirenje obaveza.

Ukoliko je planiran deficit, u plan novčanih tokova uključuju se i preporuke o potrebnim korektivnim mjerama.

2. Investiranje javnih sredstava

Član 64.

Ministarstvo finansija može investirati bilo koji iznos novčanih sredstava sa JRT, koji nije potreban za izvršavanje planiranih budžetskih obaveza.

Investiranje neangažiranih javnih sredstava iz stava 1. ovog člana izvršavati će se isključivo u svrhu povećanja resursa budžeta u skladu sa uslovima propisanim posebnim zakonom.

Svi prihodi koji su stečeni investiranjem javnih sredstava iz stava 1. ovog člana uplaćuju se na JRT.

Član 65.

3. Povrat sredstava u budžet

Ukoliko se naknadno utvrdi da je isplata iz Budžeta izvršena nezakonito i/ili nenamjenski, budžetski korisnik je dužan odmah zahtijevati povrat budžetskih sredstava na JRT.

Ako se budžetskim nadzorom utvrdi da su sredstva korištena suprotno zakonu, inspektor budžetskog nadzora donosi rješenje o povratu sredstava na JRT.

Član 66.

Odredbe čl. 46. do 65. ovog Zakona, shodno se primjenjuju kod izvršavanja budžeta kantona, gradova i općina i vanbudžetskih fondova.

IX - ZADUŽIVANJE I UPRAVLJANJE DUGOM

Član 67.

Federacija, kanton, grad, općina i vanbudžetski fond mogu se zadužiti i izdati garancije u svrhe, na način, pod uslovima i u obimu propisanom zakonom kojim se uređuje dug, zaduživanje i garancije u Federaciji.

Finansijske obaveze preuzete u ime i za račun Federacije u skladu sa zakonom i drugim propisima čine dug Federacije.

Sve obaveze koje čine dug Federacije imaju jednak status i prioriteta su obaveza Federacije za plaćanje.

Odredbe st. 2. i 3. ovog člana shodno se primjenjuju i na kantone, gradove, općine i vanbudžetske fondove.

Član 68.

Zakonom o izvršavanju budžeta određuju se iznosi novih zaduživanja u skladu sa utvrđenom gornjom granicom zaduživanja, kao i obaveze iz osnova tekućih otplata duga Federacije.

Član 69.

Federacija se može kratkoročno zadužiti unutar države za svrhe utvrđene zakonom iz člana 67. stav 1. ovog zakona.

Kratkoročni dug nastao zaduženjem radi privremenog finansiranja deficita nastalog iz gotovinskog toka otplatit će se u periodu od jedne godine i niti u jednom vremenskom periodu u toku fiskalne godine neće preći 5% ostvarenih prihoda bez primitaka u prethodnoj fiskalnoj godini

Član 70.

Za upravljanje dugom Federacije, nadležno je Ministarstvo finansija, u skladu sa zakonom iz člana 67. stav 1. ovog Zakona.

U cilju praćenja i upravljanja dugom u Federaciji, Ministarstvo finansija može od kreditora zatražiti informaciju o urednom servisiranju unutrašnjeg ili vanjskog duga kantona, grada, općine, javnog preduzeća ili drugog korisnika kredita od značaja za konsolidirano sagledavanje stanja duga.

Član 71.

Odredbe čl. 67. do čl. 70. ovog Zakona shodno primjenjuju kantoni, gradovi i općine.

X - RAČUNOVODSTVO, NADZOR I REVIZIJA BUDŽETA

Član 72.

Rukovodioci budžetskih korisnika odgovorni su za računovodstvo, unutrašnju kontrolu i nadzor transakcija u organu kojim rukovode.

Ministar finansija odgovoran je, u ime Vlade, za računovodstvo i unutrašnji nadzor transakcija zaduživanja i izmirenje duga.

1. Računovodstvo

Član 73.

Budžetskim računovodstvom uređuju se poslovne knjige, knjigovodstvene isprave i obrada podataka, sadržaj konta analitičkog kontnog plana, priznavanje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka, procjenjivanje bilansnih pozicija, revalorizacija, finansijsko izvještavanje i druga pitanja u vezi sa budžetskim računovodstvom.

Član 74.

Budžetsko računovodstvo se zasniva na računovodstvenim načelima tačnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti, blagovremenosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja, te na međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor.

Budžetsko računovodstvo vodi se po načelu dvojnog knjigovodstva prema rasporedu konta iz analitičkog kontnog plana.

Član 75.

Budžetsko računovodstvo primjenjuju svi budžetski korisnici i vanbudžetski fondovi.

Član 76.

Priznavanje prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka zasniva se na modificiranom računovodstvenom načelu nastanka događaja.

Prihodi i primici priznaju se u onom periodu kada su mjerljivi i raspoloživi, odnosno kada su uplaćeni na JRT.

Rashodi i izdaci priznaju se na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) i u izvještajnom periodu na koji se odnose nezavisno o plaćanju.

Član 77.

Vlada donosi uredbu o računovodstvu za budžet Federacije, budžete kantona, gradova, općina i izvanbudžetskih fondova.

Član 78.

Ministarstvo finansija osigurava provođenje jedinstvenih računovodstvenih procedura i donosi propise o knjigovodstvu, te sadržaju i načinu finansijskog izvještavanja za sve budžetske korisnike i vanbudžetske fondove.

2. Budžetski nadzor

Član 79.

Budžetski nadzor je inspekcijski nadzor zakonitosti, blagovremenosti i namjenskog korištenja budžetskih sredstava kojim se nalažu mjere za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti.

Budžetski nadzor obuhvata nadzor računovodstvenih, finansijskih i ostalih poslovnih dokumenata subjekata nadzora.

Član 80.

Budžetski nadzor obavlja se kod budžetskih korisnika i vanbudžetskih fondova, pravnih i fizičkih lica korisnika sredstva iz budžeta i finansijskih planova vanbudžetskih korisnika, kao i nadzor korištenja kreditnih sredstava po osnovu garancija.

Član 81.

Poslove budžetskog nadzora obavljaju, po službenoj dužnosti, budžetski inspektori koji su ovlašteni službenici Ministarstva finansija.

Član 82.

Budžetski nadzor obavlja se direktnim nadzorom kod subjekata iz člana 80. ovog Zakona, odnosno analizom njegove finansijsko-računovodstvene dokumentacije.

Član 83.

Budžetski inspektor dostavlja subjektu nadzora pisano obavještenje o početku obavljanja nadzora, te o predmetu i razdoblju obuhvaćenom nadzorom.

Odgovorno lice subjekta nadzora ili lice koje on ovlasti, dužno je učestvovati u postupku nadzora i na zahtjev inspektora budžetskog nadzora dati na uvid svu potrebnu dokumentaciju.

Član 84.

Ako budžetski inspektor utvrdi povrede odnosno nepravilnosti u primjeni zakona ili drugih propisa dužan je preduzeti upravne i druge mjere za koje je ovlašten zakonom i drugim propisima.

Član 85.

Budžetski inspektor dužan je čuvati poslovnu i profesionalnu tajnu i podatke za koje sazna tokom obavljanja nadzora i drugih poslova iz svoje nadležnosti, u skladu sa utvrđenim stepenom tajnosti.

3. Interna kontrola i interna revizija

Član 86.

Budžetski korisnici obavezni su urediti sistem interne kontrole u skladu sa međunarodnim standardima interne kontrole, kako bi se osiguralo izvršavanje aktivnosti u okviru osnovne djelatnosti.

Ministarstvo finansija donosi instrukcije za uspostavu i održavanje sistema interne kontrole, a budžetski korisnici obavezni su donijeti pravilnik o internim kontrolama.

Sistem interne kontrole osigurava uspostavu organizacije, politika i procedura koji se koriste za postizanje namjeravanih rezultata u vladinim programima.

Član 87.

Praćenje i ocjenjivanje sistema internih kontrola vrši interna revizija, u skladu sa propisima kojima se reguliše oblast interne revizije.

Član 88.

Odredbe čl. 72. do 87. ovog Zakona shodno se primjenjuju na kantone, gradove, općine i vanbudžetske fondove.

4. Finansijsko izvještavanje i revizija

Član 89.

Finansijski izvještaji budžetskih korisnika i vanbudžetskih fondova su izvještaji o stanju i strukturi, te promjenama imovine, obaveza, vlastitih izvora, prihoda, rashoda, primitaka, izdataka, odnosno novčanih tokova.

Član 90.

Ministarstvo finansija dužno je podnositi Vladi tromjesečni, polugodišnji i devetomjesečni finansijski izvještaj u roku od 30 dana po isteku obračunskog perioda, a godišnji izvještaj do 15. aprila tekuće godine.

Član 91.

Budžetski korisnici kvartalne finansijske izvještaje podnose ministarstvu finansija, u roku od 20 dana po isteku obračunskog perioda, a za IV kvartal prethodne godine do 28. februara tekuće godine.

Član 92.

Općinske i gradske službe za finansije dužne u dostaviti kvartalne izvještaje općinskom i gradskom vijeću i kantonalnim ministarstvima finansija, u roku od 20 dana po isteku obračunskog perioda, a za IV kvartal do 5. marta tekuće godine.

Kvartalne izvještaje o izvršenju finansijskih planova vanbudžetski fondovi dostavljaju resornim ministarstvima, kantonalnim ministarstvima finansija i Federalnom ministarstvu finansija u roku od 20 dana po isteku obračunskog perioda, a za IV kvartal prethodne godine do 5. marta tekuće godine.

Kantonalna ministarstva finansija konsolidovane kvartalne izvještaje o izvršenju budžeta kantona, općina i gradova dostavljaju Ministarstvu finansija u roku od 30 dana po isteku obračunskog perioda, a za IV kvartal prethodne godine do 15. marta tekuće godine.

Član 93.

Budžetski korisnici i vanbudžetski fondovi obavezni su izraditi godišnji obračun za prethodnu godinu i dostaviti ih nadležnom ministarstvu finansija odnosno službi za finansije i nadležnim institucijama u skladu sa zakonom i drugim propisima, najkasnije do kraja februara tekuće godine.

U slučaju da budžetski korisnik završni godišnji obračun ne podnese blagovremeno, Ministar finansija ima pravo da privremeno obustavi odobrenje rashoda sve dok se ne izvrši prijem godišnjeg obračuna.

Član 94.

Općinske i gradske službe za finansije dužne su dostaviti računovodstvene godišnje izvještaje kantonalnim ministarstvima finansija do 5. marta tekuće godine, za prethodnu godinu.

Vanbudžetski fondovi dostavljaju svoje godišnje izvještaje resornim ministarstvima, kantonalnim ministarstvima finansija i Federalnom ministarstvu finansija do 5. marta tekuće godine, za prethodnu godinu.

Član 95.

Kantonalna ministarstva finansija dostavljaju konsolidovane godišnje izvještaje za budžete općina i gradova, godišnje izvještaje za budžete kantona Ministarstvu finansija do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Član 96.

Ministarstvo finansija dužno je blagovremeno dostaviti Vladi izvještaj o izvršenju Budžeta za prethodnu godinu, a koji Vlada podnosi na usvajanje Parlamentu u roku od šest mjeseci od završetka fiskalne godine.

Član 97.

Izvještaj iz člana 96. ovog Zakona mora biti u skladu sa sadržajem i klasifikacijama računa budžeta, a sadrži:

1. prihode i primitke, rashode i izdatke za fiskalnu godinu koji su odobreni od strane Parlamenta ili naknadno izmijenjeni,
2. ostvarene prihode i primitke, rashode i izdatke u toku godine koji su prikazani tako da se može jasno vidjeti razlika između odobrenog budžeta i njegovog ostvarenja,
3. početno i završno stanje JRT,
4. početno i završno stanje imovine, obaveza i izvora vlasništva,
5. objašnjenje većih odstupanja,
6. podatke o svim promjenama na osnovu zaduživanja i upravljanja dugom i o garancijama datim u toku fiskalne godine i
7. podatke o korištenju budžetske rezerve.

Član 98.

Javna preduzeća i ustanove koji se finansiraju iz javnih prihoda, kao i javna preduzeća za koja Ministarstvo finansija izdaje garancije za zaduživanje, dužna su kvartalno dostavljati finansijske podatke nadležnom ministarstvu.

Vrstu, način i rokove za dostavu finansijskih podataka propisuje Ministar finansija.

Član 99.

Reviziju godišnjih izvještaja svakog budžetskog korisnika obavlja Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine.

5. Objavljivanje

Član 100.

Budžet, izmjena i dopuna budžeta, te odluka o privremenom finansiranju objavljuje se, na nivou glavne grupe, u "Službenim novinama Federacije BiH" u roku deset dana od dana njihovog donošenja.

Zakon o izvršavanju budžeta objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH", u roku deset dana od dana njihovog donošenja.

Svako korištenje tekuće rezerve Vlade objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH" u roku od deset dana od dana donošenja odluke Vlade.

Periodični i godišnji izvještaji o izvršenju budžeta objavljuju se na službenoj stranici Ministarstva finansija u roku od deset dana od dana njihovog podnošenja.

Odluke o dugu i zaduživanju objavljuju se u "Službenim novinama Federacije BiH" u roku od deset dana od dana njihovog donošenja.

Član 101.

Odredbe čl. 89. do 100. ovog Zakona shodno se primjenjuju na kantone, gradove, općine i vanbudžetske fondove.

XI - KAZNE NE ODREDBE

Član 102.

Novčanom kaznom od 1.000 KM do 3.000 KM kaznit će se za prekršaj odgovorno lice budžetskog korisnika, odgovorno lice vanbudžetskog fonda, nosilac izvršne vlasti kantona, grada ili općine, nadležan za budžet ili drugo odgovorno lice, ako:

1. ne uspostavi i ne vodi registar budžetskih korisnika, član 3. ovog Zakona,
2. izradi prijedlog finansijskog plana suprotno odredbama ovog Zakona, čl. 12., 13., 14., 19., 20., 21., 22. i 27,
3. do 1. marta tekuće godine ministarstvu finansija ne dostavi prijedlog prioriteta za izradu DOB-a za narednu godinu, član 15. ovog Zakona
4. do 15. augusta tekuće godine ministarstvu finansija ne dostavi sve budžetske zahtjeve za narednu godinu, čl. 15. i 20. ovog Zakona,
5. ne popuni Izjavu o fiskalnoj odgovornosti i istu ne dostavi nadležnom ministarstvu, član 44. ovog Zakona,
6. izvrši isplatu mjesečnih novčanih naknada korisnicima prava, u visini iznad iznosa planiranih sredstava u budžetu za te namjene, član 54. ovog Zakona,
7. ne primjenjuje sistem budžetskog računovodstva na način propisan ovim zakonom, čl. 73. - 76. ovog Zakona,
8. ne osigura postojanje sistema interne kontrole u skladu sa međunarodnim standardima interne kontrole, član 86. ovog Zakona,
9. ne podnosi periodične finansijske izvještaje, član 90. ovog Zakona,
10. ne podnese konsolidovani periodični izvještaj o izvršenju budžeta za prethodnu fiskalnu godinu, član 92. ovog Zakona,
11. ne podnese konsolidovani godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za prethodnu fiskalnu godinu, član 95. ovog Zakona.

Član 103.

Novčanom kaznom u iznosu od 2.500 KM do 3.000 KM kaznit će se za prekršaj odgovorno lice budžetskog korisnika, odgovorno lice vanbudžetskog fonda, nosilac izvršne vlasti kantona, grada ili općine, nadležan za budžet ili drugo odgovorno lice, ako:

1. odobri preuzimanje obaveza na teret budžeta tekuće godine suprotno namjeni i visini utvrđenoj u posebnom dijelu budžeta, član 6. ovog Zakona,
2. u periodu privremenog finansiranja poveća broj zaposlenih u odnosu na stanje 31. decembra prethodne godine ili započne nove ili proširene programe i aktivnosti, član 35. ovog Zakona,
3. stvore obaveze iznad iznosa odobrenog operativnog budžeta kroz operativne planove za tog budžetskog korisnika.
4. postupak zaduženja provedu suprotno čl. 67.- 70. ovog Zakona,
5. ne omogući nesmetano obavljanje budžetskog nadzora, odbije učestvovati u postupku nadzora ili na zahtjev inspektora budžetskog nadzora odbije dati na uvid svu potrebnu dokumentaciju, član 83. ovog Zakona.

XII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 104.

Vlada će u roku 90 dana od početka primjene ovog Zakona donijeti propise predviđene ovim Zakonom.

Ministar finansija će u roku od 60 dana od početka primjene ovog Zakona donijeti propise predviđene ovim Zakonom.

Član 105.

U slučaju da su odredbe drugih zakona i propisa u suprotnosti sa ovim Zakonom, primjenjivat će se ovaj Zakon.

Član 106.

Danom početka primjene ovog Zakona prestaje važiti Zakon o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 19/06, 76/08, 5/09, 32/09, 51/09, 9/10, 36/10, 45/10 i 25/12).

Član 107.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a početak će se primjenjivati od 1.1.2014. godine.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamenta Federacije BiH

OBRAZLOŽENJE ZAKONA O BUDŽETIMA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zakon), sadržan je u odredbama tačke d) Amandmana VIII na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, a u vezi s članom IV.A.20.(1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojem je u isključivoj nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine donošenje propisa o finansijama i finansijskim institucijama Federacije BiH i fiskalna politika Federacije BiH, a Parlament Federacije Bosne i Hercegovine je ovlašten za donošenje zakona o obavljanju funkcija federalne vlasti.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Važeći Zakon o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine, usvojio je Parlament Federacije BiH i isti je objavljen u „Službenim novinama Federacije BiH“ broj: 19/06, od 19.04.2006.godine. Ovako doneseni Zakon pretrpio je do sada osam izmjena i dopuna, koje su objavljene u „Službenim novinama Federacije BiH“ br: 76/08, 5/09, 32/09, 51/09, 9/10, 36/10, 45/10 i 25/12.

Razlozi za donošenje novog Zakona sadržani su u potrebi za povećanjem finansijske discipline i unaprjeđenja fiskalne odgovornosti, kao i boljom regulativom odnosno unaprjeđenjem propisa, s obzirom da su u praksi uočeni određeni problemi i nedostaci u njegovoj primjeni, a naročito u dijelu koji se odnosi na način i rokove izrade i donošenja budžeta i Dokumenta okvirnog budžeta.

Pismom namjere upućenog MMF-u u septembru 2012. godine BiH se obavezala da će postepeno smanjivati konsolidovani fiskalni deficit i unaprijediti srednjoročnu fiskalnu održivost. U tom kontekstu javila se potreba za donošenjem novog zakona kojim bi se ograničio rast javne potrošnje na svim nivoima vlasti u FBiH, povećala fiskalna odgovornost rukovodilaca, poboljšala kontrola zakonitog i namjenskog i blagovremenog utroška budžetskih sredstava, te unaprijedio proces donošenja budžeta, njegovog izvršavanja kao i izvještavanja.

S ciljem upravljanja i koordinacije sredstvima razvoja u Federaciji BiH, unaprjeđenja finansijske discipline i kontrole korištenja budžetskih sredstava ovim Zakonom se po prvi put propisuje obaveza donošenja programa javnih investicija na svim nivoima vlasti u Federaciji BiH, fiskalna odgovornost i budžetski nadzor.

Pored toga, potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju Evropskoj uniji, Federacija BiH i BiH, obavezale su se da će pravne tekovine Evropske unije ugraditi u domaće zakonodavstvo.

U ovom Zakonu pojedinim odredbama poboljšana je tekst i izvršene su korekcije tehničke prirode.

III. OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Poglavlje I – OPĆE ODREDBE – utvrđuju se oblasti koje se uređuju ovim Zakonom, definiraju se termini koji se koriste u Zakonu i propisuje se obaveza uspostave i vođenja Registra budžetskih korisnika.

Poglavlje II – BUDŽETSKA NAČELA - propisana su budžetska načela jedinstva, tačnosti, uravnoteženosti i zakonitosti budžeta, načela jedne godine, načela univerzalnosti, efikasnosti, ekonomičnosti i transparentnosti vezana za izradu i izvršavanje budžeta.

Poglavlje III – SADRŽAJ BUDŽETA I FINANSIJSKOG PLANA – propisuje se sadržaj općeg i posebnog dijela budžeta i plana razvojnih programa, kao i sadržaj finansijskog plana vanbudžetskih fondova.

Poglavlje IV – IZRADA BUDŽETA I FINANSIJSKOG PLANA – po prvi put se propisuje budžetski kalendar zasnovan na okviru za srednjoročno planiranje i izradu budžeta u 10 koraka, koji je usvojen na svim nivoima vlasti u BiH. Proces planiranja i usvajanja budžeta u 10 koraka osigurava blagovremenu i djelotvornu pripremu svih srednjoročnih budžeta kroz učešće rukovodećeg tima u izradi i raspravi o strateškim i operativnim ciljevima, krajnjim i izlaznim rezultatima i pokazateljima učinka budžetskih korisnika. Ovakav način planiranja omogućava razmjenu podataka između svih nivoa vlasti.

Također se uvodi obaveza izrade Ekonomske politike za tekuću godinu i naredne dvije godine koju izrađuje Federalni zavod za programiranje razvoja, na osnovu koje Vlada FBiH na prijedlog Federalnog ministarstva finansija utvrđuje smjernice ekonomske i fiskalne politike.

Dokumentom okvirnog budžeta propisana je obaveza donošenja smjernica ekonomske i fiskalne politike za trogodišnji period, kao i njihov sadržaj na osnovu kojeg se daju instrukcije budžetskim korisnicima za izradu finansijskog plana, podnošenje budžetskih zahtjeva, sadržaj nacrtu budžeta i finansijski plan vanbudžetskih fondova.

Poseban akcent je stavljen na sadržaj finansijskog plana gdje su navedeni sastavni elementi prijedloga finansijskog plana budžetskog korisnika u cilju što preciznijeg planiranja potrebnih sredstava za provođenje planiranih aktivnosti.

Poglavlje V – PROGRAM JAVNIH INVESTICIJA – uvodi se novo poglavlje koje se odnosi na obavezu izrade Programa javnih investicija Federacije BiH i kantonalnih programa javnih investicija i kojim je propisan cilj, sadržaj i kalendar za pripremu i donošenje Programa javnih investicija

S obzirom da raspoloživa budžetska sredstva nisu uvijek dovoljna za višegodišnje finansiranje projekata, program javnih investicija, kao trogodišnji dokument, pomaže u boljem planiranju i korištenju sredstava budžeta, te stvara pretpostavke za pristup stranim izvorima finansiranja.

Utvrđivanjem prioriternih programa i projekata, njihovim uključivanjem u program javnih investicija i usaglašavanjem izrade programa javnih investicija s procesom pripreme budžeta, kako na federalnom, tako i na nivou kantona omogućava se bolja povezanost između prioriternih projekata i procesa alokacije svih raspoloživih sredstava za njihovu realizaciju.

Ovim Zakonom propisuje se da Ministarstvo finansija, uz Program javnih investicija Federacije BiH, Vladi Federacije BiH dostavlja i kantonalne programe javnih investicija, koje kantoni donose u skladu sa propisom svoje vlade.

Poglavlje VI – DONOŠENJE BUDŽETA – propisuju se način i rokovi donošenja budžeta, privremeno finansiranje, privremene mjere za uravnoteženje budžeta i izmjene i dopune budžeta. U odnosu na odredbe dosadašnjeg Zakona propisana je odredba kantonalnim ministarstvima finansija, kao i općinskim i gradskim službama

za finansije da prije dostavljanja nacrtu budžeta na usvajanje su obavezna pribaviti mišljenja nadležnih ministarstva finansija, a u vezi s planiranim prihodima i primicima.

Poglavlje VII – FISKALNA ODGOVORNOST – propisuje se uspostavljanje Fiskalnog koordinacionog tijela Federacije BiH sa ciljem osiguravanja makroekonomske stabilnosti i fiskalne održivosti Federacije BiH, kao i njegova nadležnost i odgovornost.

Nadalje, za donošenje zakona, podzakonskih akata, uredbi, te ostalih propisa neophodno je mišljenje Ministarstva finansija, odnosno Vlade, ukoliko Vlada nije predlagatelj zakona, u vezi sa osiguranjem finansijskih i drugih sredstava potrebnih za njihovo provođenje, u cilju unaprjeđenja finansijske discipline, a na šta se Bosna i Hercegovina obavezala potpisivanjem Memoranduma sa Evropskom komisijom o dodjeli makrofinansijske pomoći.

Pored navedenog, propisuje se i fiskalna odgovornost za rukovodioce budžetskih korisnika za zakonito, namjensko i efikasno korištenje budžetskih sredstava, sa obavezom popunjavanja i potpisivanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti.

U cilju smanjenja učešća javne potrošnje propisuje se obaveza za sve nivoe vlasti u Federaciji BiH da svake godine smanjuju planirane rashode budžeta za 1% u odnosu na izvršene rashode u prethodnoj godini, sve dok razlika između ukupnih prihoda i ukupnih rashoda budžeta, umanjениh za rashode po osnovu kamata (primarni fiskalni saldo) ne bude jednaka nuli ili pozitivna. Na ovaj način se onemogućava svim nivoima vlasti u FBiH da povećanje tekuće potrošnje finansiraju domaćim ili vanjskim finansiranjem. Također, ove odredbe Zakona omogućavaju smanjenje ukupne javne potrošnje u FBiH u odnosu na GDP FBiH.

Poglavlje VIII – IZVRŠAVANJE BUDŽETA – propisuje se odgovornost budžetskih korisnika za potpunu i blagovremenu naplatu prihoda i primitaka iz njihove nadležnosti, kao i izvršavanje svih rashoda i izdataka u skladu sa namjenama i visinom sredstava odobrenih operativnim budžetom.

Nadalje, po prvi put se definiraju namjenski prihodi i primici budžeta, vlastiti prihodi i način njihovog korištenja, kao i uspostavljanje Odbora za likvidnost Budžeta, kojeg imenuje Ministar finansija, a čiji je zadatak razmatranje i odobravanje plana novčanih tokova.

Ovim poglavljem propisuje se i način izrade prijedloga operativnih planova rashoda i izdataka, preraspodjela sredstava, visina i korištenje sredstava tekuće rezerve, planiranje likvidnosti, investiranje javnih sredstava i povrat sredstava u budžet.

Poglavlje IX – ZADUŽIVANJE I UPRAVLJANJE DUGOM – propisuje da se Federacija, kanton, grad, općina i vanbudžetskih fond mogu zadužiti i izdati garancije u svrhe, na način, pod uslovima i u obimu propisanom zakonom kojim se uređuje dug, zaduživanje i garancije u Federaciji BiH, a zakonom/odlukom o izvršavanju budžeta određuje se iznos novih zaduživanja, kao i obaveze iz osnova tekućih otplata duga.

Predloženim odredbama daje se okvir za postupanje u slučaju zaduživanja i izdavanja garancija u Federaciji BiH, čime se poglavlje koje se odnosi na zaduživanje reducira u odnosu na važeći Zakon o budžetima, iz razloga što je u međuvremenu zaduživanje uređeno posebnim zakonom (Zakon o dugu, zaduživanju i garancijama u Federaciji Bosne i Hercegovine). Tim Zakonom objedinjena je materija koja definira

pitanja unutrašnjeg i vanjskog zaduživanja, a koja je do tada bila uređena sa više posebnih propisa.

Kako su pomenutim zakonom, u odnosu na dotadašnje propise, preciznije definirana pitanja koja se odnose na zaduživanje Federacije, kantona, gradova, općina, vanbudžetskih fondova i javnih preduzeća, procedure zaduživanja, ograničenje zaduživanja, evidencije duga, izdavanje garancija u Federaciji, te ukupna ograničenja za nova zaduženja svih nivoa vlasti u cilju osiguranja fiskalne održivosti i makroekonomske stabilnosti u Bosni i Hercegovini i druga pitanja, ovim Zakonom se zaduživanje i izdavanje garancija Federacije, kantona, gradova, općina i vanbudžetskih fondova uređuje na način kako to propisuje zakon kojim se uređuje dug, zaduživanje i garancije.

Pozivanjem na odredbe zakona kojim se uređuje dug, zaduživanje i garancije u Federaciji izbjegava se provođenje procedure i za izmjenu ovog Zakona u slučaju izmjena Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama ili donošena novog zakona kojim bi se uređivala ova oblast u Federaciji.

Poglavlje X – RAČUNOVODSTVO, NADZOR I REVIZIJA BUDŽETA – propisuje se da je budžetsko računovodstvo zasnovano na računovodstvenim načelima, a koje primjenjuju svi budžetski korisnici i vanbudžetski fondovi.

Ovim poglavljem je po prvi put propisan postupak budžetskog nadzora namjenskog korištenja budžetskih sredstava, a kojima se nalažu mjere za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti. Budžetski nadzor obuhvata nadzor računovodstvenih, finansijskih i ostalih poslovnih dokumenata kod subjekta nadzora. Ovlaštene osobe budžetskog nadzora su budžetski inspektori.

Interna kontrola i interna revizija budžeta osigurava uspostavu organizacije, politika i procedura, koje se koriste za postizanje namjeravanih rezultata po vladinim programima.

U dijelu finansijskog izvještavanja i revizije propisuju se sadržaj izvještaja, rokovi za izradu i dostavljanje izvještaja svih nivoa vlasti.

U dijelu objavljivanja propisuje se obaveza i rokovi objavljivanja zakona, izvještaja o izvršenju budžeta i odluka o dugu i zaduživanju.

Poglavlje XI – KAZNENE ODREDBE – propisuje maksimalne kazne propisa Zakonom o prekršajima Federacije Bosne i Hercegovine za kršenje pojedinih odredaba ovog Zakona.

Poglavlje XII – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE – propisuje obavezu Vladi i Ministru finansija da u propisanim rokovima donesu i usklade provedbene akte, prestanak važenja postojećeg i stupanje na snagu ovog Zakona.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog Zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva iz budžeta Federacije Bosne i Hercegovine, jer bi se dosljednom primjenom ovog Zakona povećala finansijska disciplina kojom bi se ostvarile značajne uštede, a koje bi bile daleko iznad sredstava potrebnih za finansiranje određenih mehanizama za provedbu istog.